ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĒZEKNES TIESU NAMS

Lietas arhīva Nr. A42-01599-22/43
ECLI:LV:ADRJRTN:2022:1123.A420159922.6.S

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rēzeknē 2022. gada 23. novembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis S.Linkevičs,

piedaloties pieteicējai /pers. D/ (*/pers. D/*) un pieteicējas pilnvarotajai pārstāvei /pers. F/, atbildētājas Krāslavas novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Krāslavas novada pašvaldības domes pārstāvjiem /pers. G/ un /pers. H/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteicējas /pers. D/ pieteikuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru ceļa nobrauktuvi no zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs A/uz pašvaldības autoceļu /Nosaukums/ atzītu par patvaļīgu būvi un uzliktu par pienākumu novērst patvaļīgas būvniecības sekas.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja /pers. D/ 2021. gada 19. jūnijā vērsās Valsts policijā ar iesniegumu, kurā lūdza uzsākt administratīvo procesu par nelikumīgu ceļa būvniecību, proti, ceļa nobrauktuvi no zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs B/u z pašvaldības autoceļu /Nosaukums/, kuru veica /pers. I/ un /Nosaukums/ pagasta zemnieku saimniecība "/Nosaukums/". Būvējot minēto nobrauktuvi, prettiesiski tika izmantots pieteicējai piederošais zemes īpašums. Ar nelikumīgu ceļa būvniecību pieteicējai ir nodarīts mantiskais un nemantiskais kaitējums. Papildus pieteicēja lūdza atzīt viņu par cietušo un uzlikt par pienākumu /pers. I/ un Kastuļinas pagasta zemnieku saimniecībai "/Nosaukums/" novērst nelikumīgas ceļa būvniecības sekas un atjaunot iepriekšējo stāvokli, kā arī atlīdzināt nodarīto nemantisko kaitējumu.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Krāslavas iecirkņa Kārtības policijas nodaļa 2021. gada 23. jūlijā pārsūtīja pēc piekritības Krāslavas novada Būvvaldei pieteicējas 2021. gada 19. jūnija iesniegumu.

[2] Pieteicēja vērsās Krāslavas novada būvvaldē ar 2021. gada 16. augusta iesniegumu, kurā norāda, ka līdz šim pieteicēja nezina, vai ir uzsākts administratīvais process pēc pieteicējas iesnieguma, kas pēc piekritības ir pārsūtīts Krāslavas novada Būvvaldei 2021. gada 23. jūlijā. Krāslavas novada Būvvalde nesniedz pieteicējai atbildi.

Krāslavas novada Būvvaldes būvinspektors 2021. gada 1. septembrī veica objekta apsekošanu un sastādīja atzinumu par būves ekspluatācijas pārbaudi Nr. BIS-BV-15.1-2021-636, kurā atzina, ka, apsekojot pašvaldības ceļa nobrauktuvi uz lauka ar zemes gabala ar kadastra /numurs A/nelikumīgas būvniecības pazīmes netika konstatētas.

Ar Krāslavas novada Būvvaldes 2021. gada 3. septembra lēmumu Nr. 9.8/12 nolemts atstāt bez ievērības pieteicējas paziņojums un neierosināt administratīvo lietu par nelikumīgo būvniecību.

[3] Pieteicēja vērsās Krāslavas novada pašvaldībā ar 2021. gada 5. septembra sūdzību par Krāslavas novada Būvvaldes 2021. gada 3. septembra lēmumu Nr. 9.8/12.

Izskatot pieteicējas sūdzības (Krāslavas novada pašvaldībā reģistrētās 17.09.2021. ar Nr.3.19/269 un 3.19/270), Krāslavas novada Būvvalde 2021. gada 14. oktobrī sniedza pieteicējai atbildi Nr. 9.9/12, kurā norādīja, ka :

1) Krāslavas novada Būvvalde kā iestāde nav pilnvarota sociālo palīdzību sniegšanas jautājumā;

2) Krāslavas novada Būvvalde kā iestāde nav pilnvarota noteikt cietušo personu statusu un noteikt piedziņas nepieciešamību un apmēru, papildus norādot, ka pieteicējai ir jāvēršas tiesā Civillikumā noteiktajā kārtībā;

3) saskaņā ar sūdzībā norādītājām nepilnībām 01.09.2021. Atzinumā par būves ekspluatācijas pārbaudi Nr. BIS-BV-15.1-2021-636, Būvvaldes būvinspektors Valsts amatpersona sniedza skaidrojumu, kas ir šīs vēstules pielikums.

Krāslavas novada Būvvaldes būvinspektors Valsts amatpersona 2021. gada 14. oktobrī sniedza pieteicējai skaidrojumu par atzinumu par būves ekspluatācijas pārbaudi Nr. BIS-BV-15.1-2021-636 un pieteicējas sūdzību reģ. Nr. 319/269 no 17.09.2021.

[4] Pieteicēja vērsās Krāslavas novada būvvaldē ar 2021. gada 18. novembra iesniegumu, kurā lūdza veikt ceļa būvniecības, proti, ceļa nobrauktuves no zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs A/uz pašvaldības autoceļu /Nosaukums/, likumības pārbaudi.

Krāslavas novada Būvvalde, izskatot pieteicējas iesniegumu, 2021. gada 14. decembrī sniedza atbildi Nr. 9.9/28, kurā norādīja, ka šajā gadījumā, izbraukšana uz zemes vienību ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, nav kvalificējama kā jaunais ceļš, uz ko attiecīgi attiektos jebkādi ceļu būvniecības

reglamentējošie normatīvie akti. Līdz ar to būvniecības reglamentējošie normatīvie akti nav pārkāpti, jo netika veikta būvniecība.

[5] Pieteicēja vērsās Krāslavas novada pašvaldībā ar 2021. gada 17. decembra sūdzību par Krāslavas novada Būvvaldes 2021. gada 14. decembra atbildi Nr. 9.9/28, norādot, ka būvniecība bija nelikumīga, tās laikā pieteicējai ir nodarīts būtisks kaitējums. Krāslavas novada Būvvaldes atbilde netika sniegta pēc būtības, jaunā izbraukuma likumības pārbaude līdz šim nav veikta. Līdz ar to pieteicēja lūdz veikt jaunā ceļa likumības pārbaudi.

Nesaņemot atbildi uz 2021. gada 17. decembra sūdzību un sūdzības papildinājumu, pieteicēja vērsās Krāslavas novada pašvaldībā ar 2022. gada 28. janvāra pieprasījumu, kurā norādīja, ka līdz šai dienai pieteicēja neesot saņēmusi atbildi uz sūdzību un lūdza sniegt informāciju par pieteicējas sūdzības izskatīšanu.

Krāslavas novada pašvaldība, izskatot pieteicējas 2021. gada 17. decembra sūdzību, 2022. gada 9. februārī sniedza atbildi Nr. 3.15/290, kurā norādīja, ka Krāslavas novada Būvvaldes būvinspektora 2021. gada 1. septembra atzinumā par būves ekspluatācijas pārbaudi Nr. BIS-BV-15.1-2021-636 (atbildē dokuments acīmredzami kļūdaini nosaukts par Krāslavas novada Būvvaldes būvinspektora Valsts amatpersona 2021. gada 9. septembra aktu) minētās ceļa nobrauktuves izbūve nevar tikt atzīta par patvaļīgu būvniecību, jo konkrētā situācija neatbilst Būvniecības likuma 18. panta otrajā daļā noteiktajai patvaļīgas būvniecības definīcijai.

[6] Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā 2022. gada 7. februārī tika saņemts pieteicējas /pers. D/ pieteikums, kurā pieteicēja lūdza uzlikt par pienākumu Krāslavas novada Būvvaldei veikt pārbaudi saskaņā ar pieteicējas 2021. gada 16. augusta, 18. novembra un 17. decembra paziņojumu un 23. decembra paziņojuma papildinājumu un pieņemt pamatotu lēmumu par administratīvā procesa uzsākšanu, kā arī uzlikt par pienākumu Krāslavas novada pašvaldībai sniegt atbildes uz pieteicējas iesniegumiem.

No pieteikuma satura izriet, ka pieteicēja vēlas, lai tiktu izdots labvēlīgs administratīvais akts, ar kuru ceļa nobrauktuvi no zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs A/uz pašvaldības autoceļu /Nosaukums/ atzītu par patvaļīgu būvi un uzliktu par pienākumu novērst patvaļīgas būvniecības sekas.

[7] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā Krāslavas novada pašvaldības dome neatzina pieteikumu, papildus norādot, ka saskaņā ar Augstākās tiesas 2021. gada 24. septembra lēmumu lietā Nr. SKA-365/2021, lai atzītu, ka notikusi patvaļīga būvniecība, jākonstatē, ka objekta būvniecība notikusi bez Būvniecības likumā un uz tā pamata izdotajos noteikumos paredzētā saskaņojuma saņemšanas vai pirms atzīmes par būvniecību atļaujošajā dokumentā paredzēto nosacījumu izpildi. Līdz ar to lietā par patvaļīgu būvniecību vispirms jāpārbauda, vai konkrētiem būvdarbiem vispār nepieciešams būvniecību atļaujošs saskaņojums.

[8] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā trešā persona /pers. I/ norādīja, ka viss, kas ir izklāstīts pievienotajos materiālos no /pers. D/ viedokļa par to, ka /pers. I/ ir veicis nelikumīgu un patvaļīgu būvniecību, neatbilst patiesībai.

Paskaidrojumā arī norādīts, ka /pers. D/ apmelo /pers. I/ ģimeni jau no 2017. gada un bez pamatotiem argumentiem vēršas visās iespējamās valsts un pašvaldības instancēs un pat televīzijā, lai nomelnotu /pers. I/, viņa ģimeni, viņa māti. /pers. I/ arī norāda, ka personīgi ar pieteicēju nekad nav kontaktējies, ticies un sarunājies.

[9] Tiesas sēdē pieteicēja un pieteicējas pārstāve pieteikumu uzturēja uz tajā norādīto argumentu pamata.

Krāslavas novada pašvaldības domes pārstāvji tiesas sēdē iesniegto pieteikumu neatzina un lūdza noraidīt kā nepamatotu uz paskaidrojumos tiesai norādīto argumentu pamata.

Trešā persona /pers. I/ tiesas sēdē nepiedalījās, pirms sēdes iesniedza tiesā iesniegumu ar lūgumu lietu izskatīt bez viņa klātbūtnes.

Motīvu daļa

[10] Tiesa, noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[11] Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies (sk. *Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2007. gada 12. aprīļa sprieduma lietā Nr. SKA-118/2007 10. punktu*), proti, jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi.

Turklāt, izvērtējot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa nav saistīta ar administratīvā akta pamatojumā norādītajiem argumentiem. Proti, lemjot par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja tiesa norāda uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, tiesa var noraidīt prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi (sal. *Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2007. gada 12. aprīļa sprieduma lietā Nr. SKA-118/2007 10. punktu*).

Ievērojot iepriekš minēto, tiesai konkrētajā gadījumā ir jāpārbauda, vai pastāv priekšnoteikumi labvēlīga administratīva akta, ar kuru ceļa nobrauktuvi no zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs A/uz pašvaldības autoceļu /Nosaukums/ atzītu par patvaļīgu būvi un uzliktu par pienākumu novērst patvaļīgas būvniecības sekas, izdošanu.

[12] Atbilstoši likuma "Par pašvaldībām" 15. panta pirmās daļas 14. punktam viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir nodrošināt savas administratīvās teritorijas būvniecības procesa tiesiskumu. Arī Būvniecības likuma *(šeit un turpmāk tiesību normas redakcijā, kas bija spēkā laikā, kad pieteicēja ar iesniegumu vērsās būvvaldē)* 7. panta pirmās daļas 1. punkts paredz, ka vietējo pašvaldību kompetencē ir nodrošināt būvniecības procesa tiesiskumu savā administratīvajā teritorijā.

Būvniecības likuma 18. panta otrā daļa noteic, ka būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvatļaujas vai pirms tam, kad būvatļaujā, apliecinājuma kartē vai paskaidrojuma rakstā izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, gadījumos, kad attiecīgie lēmumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami, kā arī būvdarbi, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām, ir kvalificējami kā patvaļīga būvniecība. Patvaļīga būvniecība ir arī būves vai tās daļas ekspluatācija neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam vai būvdarbi, kas uzsākti bez attiecīgas projekta dokumentācijas, ja tāda nepieciešama saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Panta trešā daļa noteic, ka būvinspektoram, veicot būvniecības kontroli, ir tiesības apskatīt un pārbaudīt

būvi un būvlaukumu būvdarbu laikā. Panta ceturtā līdz septītā daļa noteic būvinspektora kompetenci noteiktos gadījumos sastādīt atzinumu un apturēt būvdarbus, tostarp, ja tiek konstatēta patvaļīga būvniecība. Atbilstoši panta piektajai daļai, ja būvinspektors saskaņā ar šā panta ceturtās daļas 1. punktu konstatē patvaļīgu būvniecību, viņš aptur būvdarbus un uzraksta attiecīgu atzinumu, bet iestāde pieņem vienu no šādiem lēmumiem: 1) par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu, ja konkrētā objekta būvniecību attiecīgajā teritorijā nepieļauj normatīvie akti vai būvdarbi uzsākti pirms atzīmes izdarīšanas būvatļaujā par projektēšanas nosacījumu izpildi - neatkarīgi no apstākļiem, kādēļ attiecīgā darbība nav tikusi veikta; 2) par atļauju veikt būvniecību pēc būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasību izpildes, bet gadījumos, kad patvaļīgas būvniecības rezultātā nodarīts kaitējums videi, - arī pēc tā novēršanas vides un dabas aizsardzību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja lēmums par atļauju veikt būvniecību būvvaldes noteiktajā termiņā netiek izpildīts, būvvalde var lemt par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu.

[13] Būvniecības likuma 18. panta pirmā daļa noteic, ka būvdarbu kontroli atbilstoši šajā likumā noteiktajai kompetencei veic būvvaldes, institūcijas, kura pilda būvvaldes funkcijas, un biroja būvinspektori – attiecīgajās institūcijās nodarbinātas personas, kuras ir ieguvušas patstāvīgās prakses tiesības arhitektūras vai būvniecības jomā un reģistrētas būvinspektoru reģistrā.[..]. Savukārt Būvniecības likuma 18. panta ceturtās daļas 1. punkts noteic, ka, veicot būvdarbu kontroli, būvinspektori atbilstoši to iestāžu kompetencei, kurās viņi nodarbināti, pārbauda būvdarbu uzsākšanas atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Pārbaudot lietā esošos dokumentus un sastādīto būvinspektora atzinumu, tiesa atzīst, ka kontroles pasākumi veikti, ievērojot tiesību normās ietverto kompetenci, kas piešķirta pašvaldībai.

Lietā ir strīds par patvaļīgo būvniecību, bet patvaļīgas būvniecības jēdziens ir ietverts Būvniecības likuma 18. panta otrās daļas saturā, proti, būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvatļaujas vai pirms tam, kad būvatļaujā, apliecinājuma kartē vai paskaidrojuma rakstā izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, gadījumos, kad attiecīgie lēmumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami, kā arī būvdarbi, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām, ir kvalificējami kā patvaļīga būvniecība. Patvaļīga būvniecība ir arī būves vai tās daļas ekspluatācija neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam vai būvdarbi, kas uzsākti bez attiecīgas projekta dokumentācijas, ja tāda nepieciešama saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Tātad no tiesību normas izriet, ka patvaļīga būvniecība ir darbi, kas veikti bez būvatļaujas vai attiecīgas atzīmes izdarīšanas būvniecības dokumentos, kā arī darbi, kas neatbilst izstrādātajam projektam, uzsākti pirms tā izstrādes un ēkas ekspluatācija neatbilstoši projektētajai funkcijai.

[14] Likuma "Par autoceļiem" 2. panta pirmā daļa noteic, ka autoceļš ir kompleksa inženierbūve ārpus pilsētas robežām, kas izmantojama transportlīdzekļu satiksmei ar noteikto ātrumu, normatīvos paredzētajām slodzēm un gabarītiem. Savukārt panta otrā daļa noteic, ka autoceļu kompleksā cita starp ietilpst zemes klātne, ceļa braucamā daļa un mākslīgās būves, piemēram, caurtekas un ūdens novadīšanas ietaises.

Atbilstoši minētā likuma 3. panta pirmajai daļai visi Latvijas autoceļi pēc to nozīmes iedalāmi valsts autoceļos, pašvaldību ceļos, komersantu ceļos un māju ceļos. Atbilstoši panta otrajai daļai māju ceļš nesavieno citus augstāka līmeņa ceļus.

Ministru kabineta 2014. gada 19. augusta noteikumu Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk - noteikumi Nr. 500) 1. pielikuma 3.1.21. punktā noteikts, ka I grupas inženierbūve ir māju ceļi, kā arī pievienojumi esošajiem pašvaldību ielu tīkliem un valsts vietējiem autoceļiem. Noteikumu Nr. 500 8. punkts noteic, ka atkarībā no būves grupas un speciālajos noteikumos noteiktā būvniecības procesa būvvalde pieņem lēmumu par būvniecības ieceri Būvniecības likumā noteiktajā kārtībā un termiņos. Būvdarbus var uzsākt pēc attiecīgā lēmuma pieņemšanas un atzīmju izdarīšanas par nosacījumu izpildi.

Noteikumu Nr. 500 70. punkts noteic, ka pirmās grupas būvju būvniecību ierosina, iesniedzot būvvaldē paskaidrojuma rakstu vai apliecinājuma karti. Būvvaldē iesniedzamo dokumentu saturu un apjomu nosaka speciālie būvnoteikumi.

Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr. 633 "Autoceļu un ielu būvnoteikumi" (turpmāk - noteikumi Nr. 633) 2. punkts noteic, ka noteikumi cita starp attiecas uz māju ceļu atjaunošanu, pārbūvi un nojaukšanu.

Noteikumu Nr. 633 64.1. apakšpunkts noteic, ka būvniecības ieceres dokumenti I grupas māju ceļu atjaunošanai nav nepieciešami. Savukārt noteikumu Nr. 633 71. punkts noteic, kādi dokumenti būvniecības ierosinātājam jāiesniedz būvvaldē, ierosinot I grupas jauna māju ceļa būvniecību, kā arī esoša māju ceļa pārbūvi vai nojaukšanu.

Noteikumu Nr. 633 72. punkts noteic, ja māju ceļu plānots pievienot valsts autoceļam vai esošo māju ceļu, kas pievienots valsts autoceļam, plānots pārbūvēt vai tā būvniecība plānota vairākos zemes gabalos, kuriem ir cits īpašnieks, būvvaldē iesniedz būvniecības iesniegumu un būvprojektu minimālā sastāvā saskaņā ar šo noteikumu 73. punktu. Šāda māju ceļa būvniecību un pieņemšanu ekspluatācijā veic ceļa un ielas būvniecības noteiktajā kārtībā.

Atbilstoši minētajam tiesiskajam regulējumam, veicot māju ceļa atjaunošanu, būvniecības ieceres dokumenti nav nepieciešami, savukārt, veicot māju ceļa pārbūvi, būvniecības ieceres dokumentācija ir nepieciešama.

[15] No lietas dalībnieku paskaidrojumiem lietā secināms, ka atbildētājas Krāslavas novada pašvaldības domes ieskatā nav notikusi ceļa nobrauktuves no zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs A/u z pašvaldības autoceļu /Nosaukums/ patvaļīga būvniecība būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu izpratnē. Savukārt pieteicējas ieskatā ir notikusi minētās ceļa nobrauktuves izbūve, līdz ar to /pers. I/ bija jāiesniedz būvvaldē būvniecības ieceres dokumentācija, t.sk. jāsaņem pieteicējas piekrišana ceļa nobrauktuves izbūvei.

Tiesa secina, ka pieteicēja iebilst pret trešās personas /pers. I/ ierīkoto ceļa nobrauktuvi no zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs A/uz pašvaldības autoceļu/Nosaukums/.

[15.1] Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi " (turpmāk - noteikumi Nr. 240) 94. punktā noteikts, ka lauku teritorijā pieslēgumus pie autoceļiem projektē, ievērojot atbilstošo normatīvo aktu prasības satiksmes jomā.

Savukārt noteikumu Nr. 240195. punktā noteikts, ka, veicot zemes līmeņa pazemināšanu vai paaugstināšanu vairāk nekā par 0,5 m kā būvprojekta vai teritorijas labiekārtošanas projekta daļu, izstrādā teritorijas vertikālo plānojumu. Nogāzes slīpuma sākums nevar atrasties tuvāk par 1 m no blakus esošās zemes vienības robežas, izņemot gadījumu, ja ir saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka saskaņojums.

No minētajām tiesību normām izriet pienākums projektēt lauku teritorijā pieslēgumus pie autoceļiem, ievērojot atbilstošo normatīvo aktu prasības satiksmes jomā, ja pieslēguma pie autoceļa izveidošanas rezultātā tiks veikta zemes līmeņa pazemināšana vai paaugstināšana vairāk nekā par 0,5 m.

Krāslavas novada Būvvaldes būvinspektors 2021. gada 1. septembrī veica objekta apsekošanu un sastādīja atzinumu par būves ekspluatācijas pārbaudi Nr. BIS-BV-15.1-2021-636, kurā atzina, ka, apsekojot pašvaldības ceļa nobrauktuvi no zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs A/uz pašvaldības autoceļu /Nosaukums/ nelikumīgas būvniecības pazīmes netika konstatētas *(lietas 33.-34. lapa)*. Minētās apsekošanas laikā tika veikta strīdus ceļa nobrauktuves fotofiksācija, no kurasnbsp; nav konstatējamas nobrauktuves būvniecības pazīmes.

Pieteicēja uzskata, ka faktu, ka strīdus ceļa nobrauktuves būvniecība tika veikta, veicot zemes līmeņa paaugstināšanu vairāk nekā par 0,5 m,

apstiprina pieteicējas iesniegtas topogrāfisko karšu kopijas *(lietas 46. – 49. lapa)*.

Tiesa, apskatot minētās kartes, konstatē, ka tiesai iesniegtas 1976. gada topogrāfiskās kartes. Tiesa atzīst, ka 46 gadi atpakaļ izveidotās topogrāfiskās kartes nav izmantojamas reljefa izmaiņu, kuras veiktas dažus gadus atpakaļ, konstatēšanai.

Līdz ar to tiesa secina, ka Krāslavas novada Būvvaldes būvinspektors 2021. gada 1. septembrī pamatoti secināja, ka nav konstatējamas pašvaldības ceļa nobrauktuves no zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs A/uz pašvaldības autoceļu /Nosaukums/ nelikumīgas būvniecības pazīmes.

[15.2] Pieteicēja uzskata, ka strīdus nobrauktuves būvniecībai bija nepieciešams saskaņojums ar pašvaldību un ar pieteicēju.

Izvērtējot lietas materiālus, tiesa konstatē, ka nav pierādījumu tam, ka, izveidojot ceļa nobrauktuvi no zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs A/, tika veikti būvniecības darbi, saistītie ar zemes reljefa izmaiņām. No lietā esošajām fotogrāfijām (*lietas 25., 33. lapa)* redzams, ka nobrauktuve ar zemes gabalu ar kadastra Nr. /numurs A/ir praktiski vienā līmenī.

Līdz ar to tiesai ir pamats uzskatīt, ka nobrauktuve tika izveidota, neveicot nobrauktuves būvniecības darbus, bet vairākkārt braucot ar smago lauksaimniecības tehniku.

Pieteicēja ir iesniegusi tiesai 2019. gada aprīlī veiktās fotogrāfijas *(lietas 20. lapa),* uz kurām redzamas traktora sliedes.

Līdz ar to tiesa secina, ka, izveidojot ceļa nobrauktuvi no zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs A/, nobrauktuves būvniecības darbi ceļu būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu izpratnē netika veikti.

Secīgi, izveidojot minēto nobrauktuvi, saskaņojums ar pašvaldību nebija nepieciešams.

Attiecībā uz strīdus nobrauktuves saskaņošanas nepieciešamību ar pieteicēju, tad tāda saskaņošana būtu nepieciešama, ja nogāzes slīpuma sākums atrastos tuvāk par 1 m no blakus esošās pieteicējas zemes vienības robežas, kā to paredz noteikumu Nr. 240nbsp; 195. punkts.

Konkrētajā gadījumā nobrauktuve neskar pieteicējas īpašumu, bet ir izveidota no zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs A/, netika arī izveidots nobrauktuves nogāzes slīpums uz pieteicējas īpašumu, līdz ar to nerodas pienākums minētās nobrauktuves izveidošanu saskaņot ar pieteicēju.

[16] Pamatojoties uz spriedumā konstatēto tiesa secina, ka nepastāv priekšnoteikumi pieteicējai labvēlīga administratīvā akta, ar kuru ceļa nobrauktuvi no zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs A/uz pašvaldības autoceļu /Nosaukums/ atzītu par patvaļīgu būvi un uzliktu par pienākumu novērst patvaļīgas būvniecības sekas, izdošanai.

[17] Atbilstoši administratīvo tiesu judikatūrai, kas veidojusies, ievērojot arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksi, tiesai ir pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa. Tikai tad, ja tiesa nav analizējusi kādu būtisku vai izšķirošu argumentu, ir konstatējams pārkāpums. Tas, cik daudz spriedums ir jāargumentē, atkarīgs no lietas apstākļiem (*Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2006. gada 12. septembra sprieduma lietā Nr. SKA-280/2006 8. punkts*).

Ņemot vērā minēto, tiesa, pamatojoties uz procesuālās ekonomijas principu, neanalizē pārējos lietas materiālos ietvertos apsvērumus, jo tie nevar ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības.

[18] Administratīvā procesa likuma 124. panta pirmā daļa noteic, ka par pieteikumu par lietas ierosināšanu tiesā maksā valsts nodevu 30 *euro* apmērā.

Administratīvā procesa likuma 126. panta ceturtā daļa noteic, ja pieteicējs no valsts nodevas samaksas ar tiesas lēmumu bijis pilnīgi vai daļēji atbrīvots, pieteikuma noraidīšanas gadījumā pieteicējam ir pienākums atmaksāt valstij valsts nodevu pilnā apmērā triju mēnešu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā. Šādos gadījumos tiesa pieteicēja pienākumu samaksāt valsts nodevu attiecīgajā apmērā norāda sprieduma rezolutīvajā daļā. Ja pieteicējs triju mēnešu laikā neiesniedz tiesai valsts nodevas apmaksu apliecinošu dokumentu, tiesa sprieduma norakstu nosūta tiesu izpildītājam izpildei.

Savukārt Administratīvā procesa likuma 126. panta piektā daļa noteic, ka šā panta ceturtajā daļā paredzētais pieteicēja pienākums pieteikuma noraidīšanas gadījumā samaksāt valsts nodevu nav attiecināms uz tiem pieteicējiem, kuri pieteikumu iesnieguši par administratīvo aktu sociālās drošības jomā (pensijas, pabalsti u.tml.). Ņemot vērā to tiesību un interešu nozīmīgumu, kuras pieteicējs bija vēlējies aizsargāt, izņēmuma kārtā tiesa (tiesnesis) arī citos gadījumos ar motivētu lēmumu var atbrīvot pieteicēju no pienākuma samaksāt valsts nodevu, ja pieteikums tiek noraidīts.

Ar Administratīvās apgabaltiesas 2022. gada 14. februāra lēmumu pieteicēja pilnīgi atbrīvota no valsts nodevas samaksas par pieteikuma iesniegšanu *(lietas 70. - 72. lapa)*.

Ievērojot to, ka pieteikums nav iesniegts par administratīvo aktu sociālās drošības jomā (pensijas, pabalsti u.tml.), un to, ka pieteikums nav atzīstams par izņēmumu, lai pieteicēju varētu atbrīvot no pienākuma samaksāt valsts nodevu, kā arī to, ka pieteikums tiek noraidīts, pieteicējai ir uzliekams pienākums samaksāt valstij nesamaksāto valsts nodevu 30 *euro*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta ceturto daļu, 246. – 251., 289.-291. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt pieteicējas /pers. D/ (*/pers. D/*) pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru ceļa nobrauktuvi no zemes gabala ar kadastra Nr. /numurs A/uz pašvaldības autoceļu /Nosaukums/ atzītu par patvaļīgu būvi un uzliktu par pienākumu novērst patvaļīgas būvniecības sekas.

Uzlikt par pienākumu /pers. D/ samaksāt nesamaksāto valsts nodevu 30 *euro*nbsp; triju mēnešu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā, iesniedzot tiesai valsts nodevas apmaksu apliecinošu dokumentu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnesis S. Linkevičs